

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande, SOU 2018:22

Arbetsgivarverket har anmodats att yttra sig över rubricerad promemoria. Arbetsgivarverket begränsar sina yttranden till frågor som är av statlig arbetsgivarpolitisk karaktär.

Arbetsgivarverket stödjer utredningens målsättningar om att få ett jämnare mottagande mellan landets kommuner och som bättre tar hänsyn till breda planeringsförutsättningar. Framför allt ser vi positivt på att utredningens förslag så tydligt framhåller en rättssäker och snabb prövning utifrån en god hushållning med statens medel där både stat och kommun medverkar.

Statliga arbetsgivare har ett stort behov av arbetskraft företrädesvis med akademisk utbildning och vi ser att förslagen kommer att underlätta möjligheterna att stödja statens kompetensförsörjning.

6.1 Ett ordnat mottagande i ankomstcenter

Arbetsgivarverket är positiv till utredningens huvudförslag där staten och kommuner delar på ansvaret för mottagandet och där första mötet med Sverige är ett ordnat mottagande i ett ankomstcenter. Verket ser att det sammantaget kan skapa goda förutsättningar för en god integration och ett snabbare inträde på arbetsmarknaden.

Arbetsgivarverket kan konstatera att det av största vikt att handläggningen av ärenden prioriteras så att målet om 30 dagar i ett ankomstcenter nås. För att processen för mottagandet ska bli framgångsrikt är det viktigt att tidsfristerna hålls så långt det är möjligt.

12 Utredningens alternativa upplägg

Arbetsgivarverket är tveksam till det alternativa förslaget om statliga ankomstcenter där staten ensam ansvarar för boende och insatser under hela asyltiden.

Utifrån statens organisation och geografiska närvaro kan det vara svårt att upprätthålla och rekrytera kompetens till dessa ankomstcenter som i detta alternativ får ett avsevärt utökat uppdrag jämfört med huvudförslaget.

6.3 Ankomstcenter där individen står i centrum

Arbetsgivarverket välkomnar förslaget om ankomstcenter där alla som söker asyl deltar i obligatorisk samhällsinformation och kartläggning av utbildning och yrkeserfarenheter. Det kommer att underlätta en effektiv prövning, snabb etablering och möjligheterna att komma i kontakt med arbetsmarknaden och statliga arbetsgivare. Det är viktigt att koncentrera resurser tidigt för att få ett mer strukturerat möte med Sverige och de aktörer som bidrar i mottagandet.

De övergripande kompetenskartläggningarna är, i sin nuvarande form, generella till sin karaktär och bygger till delar på självskattning. Arbetsgivarverket vill framhålla betydelsen av att det finns en tydlig ordning kring hur den övergripande kartläggningen genomförs och används, och vidare hur bedömningen av reell kompetens ska hanteras på ett tidigt stadium, för att kunna matcha individer till utbildning eller arbete.

7.2 Väntan med etableringsfrämjande insatser

Arbetsgivarverket är positiv till att asylsökande ska lära sig grundläggande svenska, kunna ta del av SFI och att få lokalt anpassad samhällsinformation med syfte att ge kunskap om och kontakter med arbetsmarknaden under den fortsatta asyلتiden.

Arbetsgivarverket stödjer förslaget om att Arbetsförmedlingens roll ska förtydligas och att möjligheten att ta del av etableringsfrämjande insatser underlättas. Det är särskilt angeläget att den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare säkerställer individanpassad och yrkesinriktad språkutbildning. Språket är nyckeln till vidare studier och etablering på arbetsmarknaden.

Verket noterar att frågan om hur den arbetsmarknadspolitiska bedömningen ska gå till ligger inom ramen för Arbetsmarknadsutredningens slutbetänkande.

8 Efter beslut

Arbetsgivarverket vill betona att det behöver vara tydligt hur kompetenskartläggningarna som genomförs i ett ankomstcenter mer konkret kan användas och kopplas ihop med olika etableringsinsatser efter beslut. Det kan exempelvis

handla om fördjupade valideringsprocesser, tillgodoräknande av reell kompetens, utbildningsinsatser eller arbetsmarknadspolitiska program.

För att etableringsprocessen som nyanländ ska kunna förkortas och inträdet på arbetsmarknaden underlättas efter beslut är individuella mer fördjupade handlingsplaner inom etableringsprogrammet centrala.

Utredningens förslag om tidsfrister för inskrivningssamtal och upprättande av individuella handlingsplaner är tilltalande och kan bidra till ett inkluderande synsätt i mottagandet.

Arbetsgivarverket vill understryka att kostnader beaktas och framtida finansiering säkerställs när nya uppdrag läggs på ansvarig myndighet.

Övrigt

Arbetsgivarverket kommer fortsatt att bidra till ett effektivt mottagande av nyanlända bland annat med stöd till statliga myndigheter i genomförandet av pågående regeringsuppdrag kring praktik i staten och moderna beredskapsjobb.

Därutöver kommer Arbetsgivarverket att arbeta vidare med både egna och partsgemensamma insatser till stöd för nyanländas inträde på arbetsmarknaden såsom Arbetsgivarverkets mentorprogram för nyanlända akademiker, parternas snabbspår och arbete inom ramen för Rådet för integration i arbetslivet (RIA) tillsammans med övriga centrala arbetsmarknadsparter.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Eva Liedström Adler. I den slutliga handläggningen deltog kommunikationschef Lars Andréén, utredare Hanna Wallinder, föredragande samt Åsa Krook, Chef för Arbetsgivarutveckling.

Eva Liedström Adler

Hanna Wallinder

